

Beleidsplan financiële bestaanszekerheid gemeente Dalfsen 2025 – 2029

Iedereen doet mee en doet ertoe in de gemeente Dalfsen.

Beleidsplan financiële bestaanszekerheid gemeente Dalfsen 2025 - 2029

Iedereen doet mee en doet ertoe in de gemeente Dalfsen.

Auteur: Jan van Alst
Domein: Samenleving
Datum: 28-12-24
Versie: XXX

Inhoudsopgave

1. Inleiding en aanleiding	4
2. Context	6
3. Wat willen we bereiken	9
4. Aanpak financiële bestaanszekerheid in Dalfsen en wat gaan we ervoor doen	10
5. Hoe gaan we meten of wij onze doelen bereiken	22
6. Financieel	23
7. Bijlagen:	
- Bestuurlijke afspraken basisdienstverlening	24

1. Inleiding en aanleiding

1.1 Inleiding

Bestaanszekerheid is de afgelopen jaren steeds meer in de belangstelling komen te staan en staat hoog op de politieke en maatschappelijke agenda. Bestaanszekerheid betekent het op orde brengen van de basisvoorwaarden om te kunnen bestaan: “de zekerheid van voldoende en voorspelbaar inkomen, de zekerheid van werk en van mee kunnen doen in de samenleving. Maar ook de zekerheid van een dak boven je hoofd in een geschikte en betaalbare woning. En in een veilige en prettige omgeving, met snelle en toegankelijke dienstverlening.

Bestaanszekerheid is een complex vraagstuk. Het manifesteert zich op verschillende leefgebieden van inwoners. Loonstijgingen en aanpassingen van uitkeringen op bijstandsniveau kunnen niet voorkomen dat de koopkracht afneemt door stijgende kosten van levensonderhoud. Hierdoor ontstaat financiële onzekerheid bij inwoners en het heeft gevolgen voor het meedoen in de samenleving. Het beïnvloedt de gezondheid, het zorgt voor stress en je bent minder in staat kansen te benutten om goed mee te doen aan de samenleving. Daarnaast neemt het risico op problematische schulden toe en er ontstaan nieuwe doelgroepen waaronder de zogenaamde “werkende armen”.

De financiële bestaanszekerheid van onze inwoners is een eerste verantwoordelijkheid van de landelijke overheid. We zien echter dat ondanks het landelijke beleid er inwoners in Dalfsen zijn die financieel niet rond kunnen komen en dagelijks de gevolgen hiervan ondervinden. Het is niet vanzelfsprekend dat iedereen de dagelijkse boodschappen kan kopen die nodig zijn. Ook een kinderverjaardag of nieuwe schoenen of kleding kopen is bij een tekort aan geld vaak de sluitpost. Voor deze inwoners willen we (nog meer) van betekenis zijn door hen te ondersteunen waar dit nodig en mogelijk is.

Samen met lokale partners in het voorveld proberen we vroegtijdig signalen op te sporen en aan te pakken om grote schulden te voorkomen. Als deze toch ontstaan ondersteunen wij inwoners om uit deze situatie te komen.

Recentelijk is het landelijk rapport “De nieuwe methode om armoede te meten” gepresenteerd. Om vast te stellen of iemand in armoede leeft, wordt daarbij niet alleen gekeken naar het inkomen maar ook naar de vermogensbuffer (spaargeld of ander direct te besteden bezit) van het huishouden. Een huishouden is niet arm als de vermogensbuffer groter is dan de jaarlijkse armoedegrens. Bij de vermogensbuffer telt alleen het direct te besteden vermogen en alle financiële bezittingen (zoals spaargeld en aandelen). De eigen woning is dus geen onderdeel van het vermogen dat wordt meegenomen bij de berekening van armoede.

Huishoudens met weinig inkomen, maar met genoeg vermogen achter de hand om het inkomenstekort (tijdelijk) te compenseren, worden in tegenstelling tot eerder gehanteerde methoden niet meer als arm beschouwd.

Als we kijken naar het armoedecijfer van 1,5 % uit het landelijk rapport voor de gemeente Dalfsen zien we dat in vergelijking met andere gemeenten een laag armoedecijfer hebben. Dit betekent niet dat we tevreden zijn en dat onze ambitie is en blijft dat iedereen kan meedoen en –als dat nodig is – ondersteuning krijgen.

Dit beleidsplan geeft hier invulling aan.

Het beleidsplan is tot stand gekomen met inbreng vanuit lokale samenwerkingspartners en de Participatieraad.

1.2 Aanleiding

In november 2023 is het onderzoeksrapport “Rekenkameronderzoek armoedebeleid” aangeboden aan de Raad. De Raad heeft ingestemd met de in het rapport opgenomen conclusies en de aanbevelingen overgenomen.

Daaropvolgend heeft de Raad april j.l. de kadernota Bestaanszekerheid vastgesteld en ingestemd met de voorgestelde aanpak met de oproep om vooreerst het beleid te richten op het vergroten van de financiële bestaanszekerheid van onze inwoners. De bestaanszekerheid in bredere zin – o.a. passende woning, goede gezondheid, etc. - maakt dus geen onderdeel uit van dit beleidsplan.

2. Context

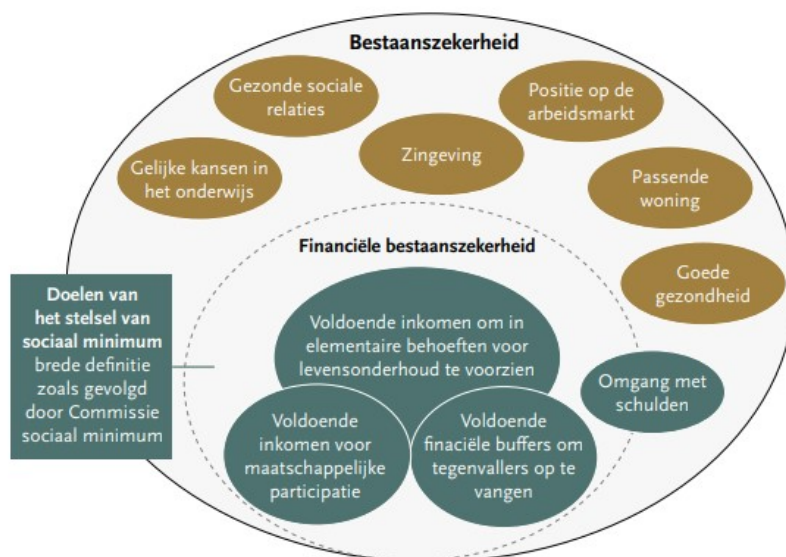
2.1. Landelijke opgave

Bestaanszekerheid is een sociaal grondrecht dat is vastgelegd in de Grondwet. De overheid moet er naar streven sociale grondrechten voor haar inwoners te verwezenlijken. Het bestrijden van armoede respectievelijk financiële bestaanszekerheid is daar een onderdeel.

De Commissie Sociaal Minimum zegt hierover:

Het zorgdragen voor de bestaanszekerheid van Nederlandse burgers is een grondwettelijke taak van de Nederlandse overheid en vraagt om meer dan het realiseren van financiële bestaanszekerheid. Het veronderstelt ook beleid op terreinen als gezondheidszorg, onderwijs, volkshuisvesting en het sociaal domein. We zien dat de bestaanszekerheid in brede zin van het woord voor een omvangrijke groep mensen in het geding is. Oorzaken hiervan zijn onder andere de flexibilisering van de arbeidsmarkt, de hardnekkigheid van kansongelijkheid in het onderwijs, het tekort aan betaalbare woningen en het bestaan van gezondheidsverschillen tussen lagere- en hogere-inkomensgroepen.

Visualisatie van Bestaanszekerheid:

2.2. Bestaande kaders

Naast de landelijke opgave zijn de volgende kaders richtinggevend geweest voor het beleidsplan.

Kadernota Bestaanszekerheid

In april j.l. heeft de Raad de kadernota Bestaanszekerheid vastgesteld. Daarin staan kaders opgenomen voor dit beleidsplan.

We gaan uit van de definitie bestaanszekerheid. Daaronder verstaan we in Dalfsen “de zekerheid dat je over de middelen beschikt om in je levensonderhoud te kunnen voorzien, zonder daar stress bij te ervaren nu of in de toekomst, maar ook over het hebben van een baan, woning en het gevoel ertoe te doen.”

Er is door de Raad meegegeven vooreerst te kijken naar de financiële bestaanszekerheid omdat de “basis eerst op orde moet zijn”. Als afgeleide van deze definitie hanteren we daarom voor dit beleidsplan de definitie financiële bestaanszekerheid:

Financiële bestaanszekerheid:

Inwoners beschikken over voldoende financiële middelen om te voorzien in elementaire levensbehoeften (zoals voeding, water en energie), maar ook in basale maatschappelijke participatie (sociale en culturele activiteiten en sport).

Voldoende financiële middelen betekent ook dat inwoners beschikken over voldoende financiële buffers om onverwachte uitgaven op te vangen'.

In de kadernota zelf zijn de volgende aandachtspunten genoemd:

- Het verminderen van complexiteit van regels en systemen
- Meer aandacht voor vertrouwen in de burger
- Schuldhulpverlening optimaliseren, waarbinnen extra inzet op vroegsignalering
- Monitoren van beleid door te tellen en te vertellen
- Integraal Samenwerken

Coalitieakkoord “veel te doen in Dalfsen”

Het streven naar financiële bestaanszekerheid is ook één van de ambities uit het coalitieakkoord. In Dalfsen streven we naar gelijke kansen voor iedereen. Onze ambitie is dat iedereen zelfstandig en naar eigen vermogen meedoet. Volop meedoen betekent dat we laaggeletterdheid en armoede tegengaan, en dat hulp dichtbij en bereikbaar is. Daartoe zetten we onder andere vol in op preventie en digitale toegankelijkheid van voorzieningen.

Preventiebeleid, kwaliteitskompas en brede toegang

In het preventiebeleid is onze ambitie dat iedereen zelfstandig en naar eigen vermogen meedoet verder uitgewerkt. Onze doelstellingen zijn dat inwoners leven in een gezonde leefomgeving, zelfredzaam zijn en deel uitmaken van een vitale gemeenschap.

Met voorveldorganisaties Saam welzijn, De Kern, Mee Samen, Bibliotheek Dalfsen en de GGD IJsselland werken we sinds 2024 samen aan het Kwaliteitskompas. Hierin worden vanuit het preventiebeleid Dalfsen gezamenlijke ambities, maatschappelijke resultaten en indicatoren geformuleerd en keuzes gemaakt voor de focus in de uitvoering. Waar het kan wordt het Kwaliteitskompas verbreed naar andere voorveld organisaties van het sociaal domein.

Met het project ‘De brede toegang’ wordt gezamenlijk gewerkt aan het verankeren van de toegang in de preventieve voorzieningen, waardoor inwoners snel en vakkundig op de juiste plek worden geholpen. Hiervoor zijn in elke kern fysieke Infopunten aanwezig. In 2025 wordt verder gewerkt aan het verbeteren van de digitale informatievoorziening.

Participatiewet

De Participatiewet heeft als doel iedereen te ondersteunen bij het vinden van werk en biedt inkomensondersteuning wanneer dat nodig is. Het rapport ‘Participatiewet in balans’ heeft geconcludeerd dat er sprake is van een ongelijke verhouding tussen de als beperkt ervaren ondersteuning, het strenge sanctieregime en de complexe inrichting van de bestaanszekerheid. Daardoor verkeren mensen in onzekerheid, wordt werkhervatting bemoeilijkt en ervaren inwoners wantrouwen bij hun contact met de overheid.

De Participatiewet richt zich op individueel maatwerk en het creëren van gelijke kansen voor eenieder.

Landelijke basisdienstverlening schuldhulpverlening

Begin 2024 heeft het kabinet, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de branchevereniging voor financiële hulpverleners NVVK en de vereniging van directeuren in het sociaal domein Divosa hun handtekeningen gezet onder een gezamenlijk plan om schuldhulpverlening in Nederland te versterken. Dit plan, genaamd ‘basisdienstverlening schuldhulpverlening’, moet ervoor zorgen dat de verschillen in de dienstverlening per gemeente gelijkgetrokken wordt.

Het plan bestaat uit een route met verschillende fases in de schuldhulpverlening. In **bijlage 1** staan de belangrijkste elementen van de basisdienstverlening.

Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Bij de uitvoering van de landelijke dienstverlening wordt onder andere ook rekening gehouden met de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (Wgs). Deze wet verplicht gemeenten om inwoners met problematische schulden te helpen.

Mensen lopen te lang door met schulden voor zij aan de bel trekken. In het verleden duurde het nog drie jaar voordat zij een schuldhulptraject hadden doorlopen en weer vooruit konden kijken. Tijdens deze periode moesten zij lange tijd van het absolute minimum zien rond te komen. Dat trok een zware wissel op mensen, waardoor velen het traject niet volhielden en de financiële problemen juist groter werden. Daarom is de duur van de schuldhulpverleningstrajecten bij gemeenten verkort tot anderhalf jaar en de drempel naar de gemeentelijke hulp verlaagd. Op die manier wordt bereikt dat meer inwoners hulp krijgen en dat zij sneller van hun schulden af zijn.

3. Wat willen we bereiken

3.1. Ambitie

Ieder inwoner heeft recht op een menswaardig bestaan en kan meedoen in de samenleving. Daar hoort ook bij elke dag kunnen eten, verjaardagen vieren en sporten. Inwoners hebben zicht op de financiële regelingen om mee te doen en het aanvragen is laagdrempelig. Inwoners krijgen op tijd financiële hulp en we zetten nazorg in tot het moment dat de inwoner weer zelf regie heeft op zijn/haar financiën.

3.2. Doelen en beoogde resultaten

We werken onze ambitie uit in 2 hoofdoelen en de maatschappelijke resultaten die we met deze doelen willen bereiken (en die wij ook kunnen monitoren, zie ook hoofdstuk 5) De wijze waarop we de doelen willen realiseren wordt uitgewerkt in hoofdstuk 4.

- **Alle inwoners ontvangen tijdig passende hulp bij het niet kunnen rondkomen en het oplossen van problematische schulden**
  - Het formele en informele aanbod van hulp en voorzieningen gericht op financiën sluit op elkaar aan, zodat inwoners tijdig de best passende ondersteuning krijgen.
  - Investeren in nazorg om te voorkomen dat inwoners opnieuw in een problematische schuldensituatie belanden. We zorgen ervoor dat Inwoner weer regie krijgt over de eigen financiën.
  - We zetten in op een integrale benadering bij hulpvragen van gezinnen. Daarbij zorgen we ervoor dat financiële stress zoveel mogelijk voorkomen of verminderd wordt omdat dit vaak nadelige gevolgen heeft op het gehele gezin en de opvoeding.

Beoogd resultaat is dat:

- In 2029 Minimaal 60% van de hulpvragen vroegsignalering worden afgehandeld door middel van persoonlijke dienstverlening.
- Door de inzet op preventie, vroegsignalering en vrij-toegankelijke schuldhulpverlening er in 2029 minimaal 15% minder inzet nodig is op zwaardere en duurdere vormen van schuldhulpverlening (niet vrij-toegankelijk)

- **Vergroten van het vertrouwen van de inwoners in de overheid en onze schuldhulpverlening**
  - We bieden onze dienstverlening aan waar de inwoners zijn: “vindplaats = werkplaats”.
  - “We doen wat we zeggen en zeggen wat we doen” en we zijn (digitaal) bereikbaar.
  - Inwoners begrijpen de regelingen waarvoor ze in aanmerking komen, weten ze te vinden en durven aan te vragen.

Beoogd resultaat is dat:

- de inwonerstevredenheid over de schuldhulpverlening in 2029 is gestegen ten opzichte van de nog uit te voeren inwonerstevredenheidsonderzoek 2025.

4. Aanpak financiële bestaanszekerheid in Dalfsen en wat gaan we er voor doen

Aanpak financiële bestaanszekerheid in Dalfsen

De gemeente Dalfsen heeft een proactieve aanpak in het vergroten van de financiële bestaanszekerheid voor inwoners die ondersteuning nodig hebben. Zij kunnen gebruik maken van de financiële regelingen om mee te doen, krijgen op tijd financiële hulp en er wordt naar ze omgekeken nadat ze zijn geholpen.

4.1. Preventie aanpak en regelingen in Dalfsen

4.1.1. Preventieve aanpak

Binnen de gemeente Dalfsen werken de ketenpartners in het voorveld goed samen en zetten zij zich gezamenlijk in voor financiële bestaanszekerheid, zodat schulden voorkomen worden. Als basis hiervoor geldt onder andere het preventiebeleid, waarin we streven naar zelfredzaamheid van inwoners. Van daaruit streven we ernaar dat inwoners geen armoede ervaren, en dat zij geen financiële drempels voelen om zichzelf te voorzien in de basisbehoeften.

De financiële bestaanszekerheid willen we vergroten doordat we met het voorveld werken aan de volgende doelen:

- Inwoners hebben voldoende informatie en basisvaardigheden en financiële mogelijkheden om mee te doen: zo bevorderen we basisvaardigheden, dragen zorg voor begrijpelijke en toegankelijke informatie voor iedereen.
- Inwoners met schulden zijn zo snel en goed mogelijk duurzaam geholpen bij hun financiële situatie: zo bieden we tijdelijke en passende schuldhelpverlening en intensiveren we contacten met verwijzende instanties om zo vroeg mogelijk handelend te kunnen optreden.
- Voorkomen we dat inwoners om financiële redenen onvoldoende kunnen meedoen aan de samenleving: zo geven we uitvoering aan inkomensondersteunende regelingen en zetten we in op vroegsignalering en informeren.
- Alle kinderen kunnen participeren in de samenleving: zo bieden we financiële ondersteuning vanuit bijvoorbeeld de kindregeling en het Jeugdfonds Sport & Cultuur
- Inwoners zonder werk helpen we weer aan het werk of nemen naar vermogen deel aan de samenleving: zo zetten we in op re-integratieactiviteiten vanuit de Participatiewet

Vanuit bovenstaande doelen worden velerlei projecten en groepsactiviteiten en individueel maatwerk geboden door onze ketenpartners en vrijwilligersorganisaties. De Infopunten en formulierenbrigade bieden een laagdrempelige toegang bij vragen rondom financiën en formulieren. Vanuit verschillende organisaties worden trainingen georganiseerd om de basisvaardigheden van inwoners te versterken (op gebied van taal, rekenen, digitale vaardigheden, sociale vaardigheden en trainingen meer gericht op budgetteren). De vrijwilligers van thuisadministratie en schuldhelpmaatje kunnen inwoners helpen die wat meer ondersteuning nodig hebben gedurende een bepaalde periode ondersteunen bij hun financiële vragen.

Al deze activiteiten helpen om financiële problemen te voorkomen of vroegtijdig op te pakken, professionele hulp is dan vaak niet nodig. Toch zien onze voorveldorganisaties en consultants in de uitvoering, dat sommige vragen meer deskundigheid vragen dan de vrijwilligers begrijpelijkerwijs kunnen bieden. Denk bijvoorbeeld aan een terugvordering van de belastingdienst of financiële vragen bij een scheiding. Op dit moment is er voor deze vrijwilligers geen professionele achterwacht zoals Sociaal Raadslieden voorhanden om ingewikkeldere vragen op te pakken of vrijwilligers hierbij kan begeleiden. Gevolg is dat deze vragen bij de gemeentelijke uitvoering komen, soms dan toch te laat om financiële problemen te voorkomen.

De diversiteit in het aanbod vraagt tegelijkertijd een gecoördineerde aanpak van de dienstverlening van al deze partijen. Rondom het thema financiële bestaanszekerheid gaat de werkgroep financiële bestaanszekerheid dit oppakken.

Vanuit de verschillende maatschappelijke partijen zijn er plekken waar mensen met een laag inkomen te recht kunnen voor speelgoed, kleding en eten. Daarnaast zijn er jaarlijks een aantal acties denk daarbij aan de kindertas, kerstpakketten en sinterklaas.

4.1.2. Regelingen in Dalfsen

Sport en cultuurfonds voor kinderen en volwassenen

Sport en cultuur zijn belangrijke ingrediënten voor een gelukkig leven. Daarom willen wij ook de inwoners van onze gemeente in staat stellen deel te nemen aan sportieve en creatieve activiteiten. Veel inwoners hebben geen geld om deel te nemen aan sport of culturele activiteiten. Dat was één van de redenen voor de gemeente om eerder al te starten met deelname aan het Jeugdfonds. Die ervaring leerde ons dat deelnemers stopten op het moment dat ze 18 werden en niet meer in aanmerking kwamen voor het Jeugdfonds. Daarom zijn we ook dit najaar aangesloten bij het Volwassenenfonds.

Kindregeling

De kinderen zijn de toekomst. Doormiddel van deze regelingen ondersteunen we de kinderen die niet in weelde opgroeien. Deze regeling helpt ouders wel die fiets of laptop voor school aan te schaffen. Maar kan ook ingezet worden voor kleding, cadeautjes of andere “extraatjes” die niet betaald kunnen worden vanuit het beschikbare inkomen.

Zwemlessen voor volwassenen

Nederland is een waterland. In Dalfsen wonen steeds meer mensen die geen zwemdiploma hebben. Omdat er ook in Dalfsen veel water is vinden wij het belangrijk om iedereen in staat te stellen om hun zwemdiploma te kunnen halen.

Ouderenregeling

Wanneer je ouder wordt komen er steeds meer tegemoetkomingen weg te vallen. Sparen voor de vervanging van bijvoorbeeld een koelkast is er dan niet meer bij. Ook het maken van uitstapjes is belangrijk, hier wordt het eerste op bezuinigd. Om ouderen met minder inkomen ook in staat te blijven stellen mee te doen is deze regeling bedoeld.

Regeling voor chronisch zieken

Inwoners met een chronische ziekte maken veel extra kosten. Vroeger werden zij hiervoor gecompenseerd door de belastingdienst. Die regeling is komen te vervallen. Om de inwoners die naast een chronische ziekte ook een laag inkomen hebben tegemoet te komen in de hoge kosten is deze regeling bedoeld.

Tegemoetkoming aanvullende zorgverzekering

De kosten voor de zorgverzekering zijn heel hoog. Toch kan het lonen om je aanvullend te verzekeren om bijkomende kosten te verminderen. Om de inwoners te stimuleren om toch die aanvullende zorgverzekering af te sluiten en zich niet te laten weerhouden in verband met de hoger premies kunnen zij hierin tegemoetgekomen worden.

Individuele inkomenstoelage

Inwoners die een laag inkomen hebben en waarbij geen vooruitzicht is op verbetering ervan op korte termijn hebben wettelijk gezien recht op een individuele inkomenstoelage. De gemeente voert deze regeling uit en kan de voorwaarden bepalen.

Individuele studietoelage

Inwoners die studeren en hiernaast geen bijbaan kunnen hebben als gevolg van medische problemen kunnen naast de studiefinanciering een aanvulling krijgen middels de individuele studietoelage. Daardoor wordt studeren toch mogelijk gemaakt.

Bijzondere Bijstand

Eén van de belangrijkste gemeentelijke instrumenten voor inkomensondersteuning is de Bijzondere Bijstand. Bijzondere Bijstand is bedoeld voor mensen met een laag inkomen die door bijzondere omstandigheden kosten maken die zij niet zelf niet kunnen betalen. Het gaat bijvoorbeeld om speciale kosten in verband met ziekte, scholing of kinderopvang. Maar ook bijvoorbeeld bewindvoeringskosten, woninginrichting, woonkostentoeslag, Witgoedregeling.

Met de Bijzondere Bijstand levert de gemeente maatwerk en wordt er zoveel mogelijk rekening gehouden met de individuele omstandigheden.

Wanneer kom je in aanmerking voor deze regelingen?

Op dit moment kennen wij diverse inkomensgrenzen om in aanmerking te komen voor de verschillende regelingen. Dit kan zijn 110%, 120% of 130% van de bijstandsnorm. Vermogen telt, met uitzondering van de zwemlessen voor volwassenen, ook mee of een inwoner er wel of geen aanspraak op kan doen. Anders dan bij een uitkering op basis van de Participatiewet telt een eigen woning niet mee voor het berekenen van het vermogen van de inwoner.

We passen ruimhartig de voorwaarden voor toekenning Bijzondere Bijstand toe opdat inwoners gebruik kunnen maken van de regelingen.

4.1.3. Ondersteuning vanuit de lokale gemeenschap

In Dalfsen is de gemeenschapszin groot om elkaar te helpen. Dit blijkt uit de verschillende vormen van particulier initiatief om inwoners te ondersteunen die niet of minder goed kunnen rondkomen zoals voedselbank, Kledingbank, Speelgoedbank en acties (o.a. deelpakketten) vanuit kerkelijke organisaties.

De gemeente ondersteunt voorstaande vormen van particulier initiatief om armoede bij onze inwoners te verminderen en meedoen in de samenleving te vergroten.

4.1.4. Gebruik minimaregelingen 2022-2024

Minimaregelingen	2022		2023		Q3 2024		2024	
	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal
BB chronisch zieken en gehandicapten	€ 75.600	191	€ 75.635	189	€ 51.450	134	€ 68.600	179
Individuele inkomens toeslag	€ 83.982	175	€ 93.386	185	€ 63.058	120	€ 84.077	160
Kindregeling	€ 84.859	99	€ 96.585	98	€ 54.272	63	€ 72.362	84
Ouderenregeling	€ 9.890	28	€ 8.160	24	€ 6.975	20	€ 9.300	27
Regeling tegemoetkoming hoge zorgkosten	€ 52.115	228	€ 50.580	228	€ 43.466	192	€ 57.954	256

Het aantal inwoners dat aanspraak maakt op de minimaregelingen is op basis van extrapolatie cijfers Q3 2024 ongeveer op het niveau 2023.

Het bereik van regelingen onder bijstandsgerechtigden is groot. Dit komt met name omdat we de meeste regelingen automatisch toekennen en we deze inwoners in beeld hebben.

Voor inwoners met een inkomen tussen de 100% en 130% van het sociaal minimum is dit niet mogelijk. Zij moeten weten waar ze recht op hebben en de regeling zelf aanvragen.

4.1.5. Gebruik Bijzondere Bijstand 2022-2024

Bijzondere bijstand	2022		2023		Q3 2024		2024	
	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal
Bewindvoeringskosten	€ 190.156	126	€ 201.975	129	€ 139.817	115	€ 186.423	153
Bril	€ 3.842	24	€ 4.884	34	€ 4.064	20	€ 5.419	27
Eenmalig levensonderhoud	€ 18.890	16	€ 20.715	18	€ 14.286	13	€ 19.047	17
Kinderopvang	€ 46.540	20	€ 65.338	24	€ 67.981	22	€ 90.642	29
Kosten inrichting/huisraad	€ 76.607	17	€ 99.360	24	€ 82.369	15	€ 109.826	20
Kosten tandarts	€ 8.204	36	€ 18.398	57	€ 14.797	47	€ 19.729	63
Overige alg. levensbehoeften	€ 386	1	€ 15.919	12	€ 22.974	16	€ 30.632	21
Vervoerskosten	€ 720	-	€ 24.837	1	€ 12.011	-	€ 16.015	-
Woonkosten tot huurgrens	€ 9.746	2	€ 18.049	-	€ 6.556	2	€ 8.741	3
Zak- en kleedgeldrecht.toeslag (belast)	€ 4.940	15	€ 445	15	€ 3.973	11	€ 5.297	15
Overige	€ 53.205	289	€ 19.198	273	€ 24.627	222	€ 32.835	296

Er is een kleine toename van het aantal aanvragen Bijzondere Bijstand te verwachten t.o.v. 2023. Dit duidt ook toename van toepassen individueel maatwerk.

De omvang van aanvragen bewindvoeringskosten laat een stijging zien terwijl de gemiddelde schuld iets daalt. De toename van de uitgaven inrichting vindt zijn oorzaak in de toename van het aantal statushouders dat is gehuisvest.

Het aantal aanvragen Sociaal Medische Indicaties is toegenomen waardoor uitgaven kinderopvang is toegenomen.

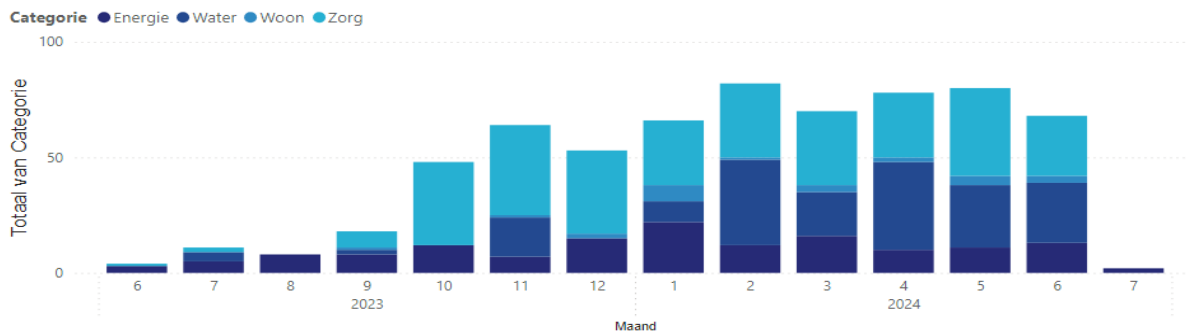
Inwoners van de gemeente Dalfsen ervaren in meer of mindere mate drempels bij het aanvragen van een regeling vanwege ingewikkeldheid van de regelingen, onbekendheid van bestaan van een regeling, schaamtegevoel of onmacht om aanvraag te doen of het geen vertrouwen hebben in de overheid. Dit is ook het landelijk beeld.

4.2. Vroegsignalering

Vroegsignalering is een manier om vroegtijdig hulp te bieden bij het ontstaan van schulden. Dit voorkomt uiteindelijk dat iemand in grote schulden terecht komt. De gemeente Dalfsen heeft de afgelopen jaren vroegsignalering voortvarend opgepakt. De verplichting vanuit de Wet Gemeenschappelijke Schuldhulpverlening (Wgs) om vanaf 2021 actie te ondernemen op meldingen van vroegsignalering konden daardoor eenvoudig worden geïmplementeerd.

Tabel: signalen vroegsignalering per categorie juni 2023 – juli 2024

Signalen per categorie

In het landelijk convenant vroegsignalering hebben woningstichtingen Vechthorst, Vechtdal en Wonen, Stichting De Kern, GGD IJsselland en de gemeente Dalfsen afgesproken dat zij betalingsachterstanden van hun klanten vroegtijdig en op dezelfde manier melden aan de gemeente. De toename van de signalen van inwoners laat zien dat vroegtijdig financiële problemen worden opgeplakt door de lokale samenwerking van het voorveld. Tevens blijkt uit dat vergroten van de persoonlijke dienstverlening ("face-tot-face") helpt om complexe schuldenproblematiek te voorkomen.

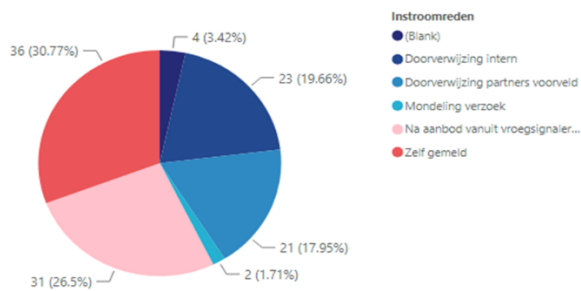
4.3. Schuldhulpverlening

De gemeente Dalfsen voert de schuldhulpverlening uit in de zgn. keten van preventie-vroegsignalering-schuldhulpverlening-nazorg. In onze aanpak wordt al voor een groot deel invulling gegeven aan de landelijke afspraken van de basisdienstverlening schuldhulpverlening.

De taken van de schuldhulpverlening kunnen worden onderverdeeld in vrij-toegankelijke en niet-vrij toegankelijke dienstverlening:

- **Fase 1:** vrij toegankelijke dienstverlening uitgevoerd door de gemeente:
  - ketensamenwerking met voorliggend veld (preventie)
  - hulpvragen vroegsignalering afhandelen
  - voorlichting en advies
  - betalingsregelingen treffen
  - doorverwijzing schuldhulpverlening fase 2
  - Organiseren van borgstelling bij de herfinanciering van de aflossing van schulden met derden
- **Fase 2:** niet-vrij toegankelijke dienstverlening uitgevoerd door derden:
  - Budgetbeheer en betalingsregelingen treffen door van Dijk Sociaal.
  - Bewindvoering door een aan te stellen bewindvoerder.
  - Schuldregelingen treffen door van Dijk Sociaal.

Instroom

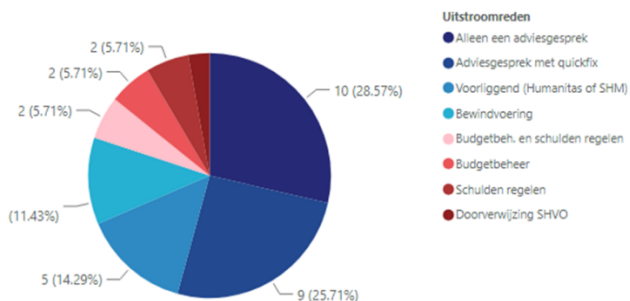
De vrij-toegankelijke dienstverlening (zgn. Fase 1) is laagdrempelig. Inwoners weten de medewerkers van schuldhulpverlening goed te vinden. Ook is het vertrouwen in onze dienstverlening groot als we kijken naar het hoge aantal zelfmelders (30,8 %).

Ook de ketensamenwerking in het voorveld werkt goed gelet op het hoge aantal meldingen vanuit het voorveld (18%).

De aanpak vroegsignalering leidt tot een proactieve uitvoering van de schuldhulpverlening: we zijn er zo vroeg mogelijk bij. Dit blijkt uit het aantal meldingen (26,5%) maar ook uit de integrale samenwerking met ketenpartners en vrijwilligersorganisaties in het voorveld en advisering en ondersteuning van schuldhulpvragen bij de uitvoering van de vroegsignalering.

Ook wordt het vertrouwen bij inwoners vergroot door te werken in nabijheid op de Infopunten in de gemeente.

Uitstroom

Meer dan de helft van de schuldaanvragen (54%) wordt afgehandeld door de vrij-toegankelijk dienstverlening van de medewerkers schuldhulpverlening van de gemeente. Het resultaat van een adviesgesprek is dat wij de inwoner met een beperkt aantal gesprekken geholpen hebben. Dit kan zijn door het treffen van een betaalregeling, door een overzicht te maken van inkomsten/uitgaven of door te kijken of iemand alle toeslagen aan heeft gevraagd.

Het voorliggend veld kon 14,3 % van de geregistreeerde aanvragen afhandelen. In het kader van preventieaanpak ligt het aantal afgehandelde hulpvragen hoger.

Bovenstaande resultaten bevestigen het beeld dat investeren in preventie en schuldhulpverlening bij vroegsignalering inzet van duurdere vormen van niet vrij-toegankelijke dienstverlening zal doen verminderen.

4.4. Nazorg

Het doel van nazorg is om de klant ook ná een schuldregelingstraject te blijven ondersteunen, zelfredzaamheid waar mogelijk verder te bevorderen én terugval waar mogelijk te voorkomen. De ondersteuning zorgt ervoor dat de inwoners die zelf weer regie hebben over hun financiën, deze regie ook behouden.

Met de halvering van het schuldsaneringstraject naar 18 maanden zijn inwoners eerder schuldenvrij. Naast het zoveel mogelijk voorkomen van (problematische) schulden door te investeren in preventie en schuldhulpverlening via vroegsignalering is dan ook investeren in nazorg belangrijk om nieuwe (problematische) schulden te voorkomen.

Nazorg wordt aangeboden door degene die de inwoner vertrouwt, onder andere op basis van kennis en expertise. We werken hierin nauw samen met onze ketenpartners en maken gebruik van voorliggende voorzieningen als Humanitas en Schuldhulpmaatje.

Wat gaan we ervoor doen

In dit hoofdstuk gaan we uitwerken wat we gaan doen om onze doelen uit Hoofdstuk 3 te bereiken. Waar mogelijk betrekken we ook de aanbevelingen uit het Rekenkameronderzoek bij de uitwerking.

4.5. Alle inwoners krijgen wat ze nodig hebben voor financiële bestaanszekerheid

4.5.1. Vereenvoudigen en verruiming van de regelingen

Vereenvoudiging

Door “het woud aan regelingen” geldt voor de inwoners vaak het spreekwoord “door de bomen het bos niet meer zien”. Onze eigen lokale uitvoeringssituatie constateert dit elke dag.

Bij vereenvoudiging van uitvoering van de regelingen hoort ook het zo min mogelijk laten aanleveren van bewijsstukken door de inwoner. Dit vergroot ook het vertrouwen in de overheid.

Verruiming

We kennen meerdere regelingen van 110% tot 130%. Tegelijkertijd passen we ruimhartig de voorwaarden voor toekenning Bijzondere Bijstand toe opdat inwoners gebruik kunnen maken van de regelingen. Dit leidt tot ingewikkelde berekeningen rondom inkomen. Door het optrekken van de inkomensgrens tot 120% worden de regelingen generiek voor meer inwoners, worden de regelingen duidelijker en wordt de drempel om aan te vragen lager. Dit is ook gebleken uit ervaringen met de generieke landelijke regeling Energietoeslag. Hierdoor worden er meer inwoners bereikt. Neveneffect hiervan is dat de administratieve lastendruk zal verminderen.

De verwachting is dat de aanpassing van de minimaregelingen tot 120% budgetneutraal zal zijn omdat een deel van de aanvragen nu wordt gedaan door het toepassen van individueel maatwerk via de Bijzondere Bijstand.

Naast het optrekken van de inkomensgrens tot 120% blijven we de huidige beleidslijn volgen van het zoveel mogelijk toepassen van individueel maatwerk via de Bijzondere Bijstand.

Bovenstaande aanpassingen leiden tot wijziging van geldende beleidsregels. We koppelen dit aan noodzakelijke en wenselijke aanpassingen op basis van de vigerende uitvoeringspraktijk.

4.5.2. Aandacht voor specifieke doelgroepen

Kinderen en Jongeren

Er is al veel aandacht voor kinderen en jongeren die opgroeien in gezinnen die financieel niet rond kunnen komen. Er is een breed pallet aan ondersteuning via diverse kanalen in de gemeente Dalfsen om de financiële stress te verminderen. Financiële stress veroorzaakt vaak ook problemen op andere leefgebieden met vaak als (in)direct gevolg inzet van Jeugdhulp of andere interventies van buitenaf. Dit vereist een integrale benadering van het gehele gezin.

We investeren verder in “financieel gezond opgroeien” door financiële educatie op scholen. Onder andere projecten van NIBUD zijn daarbij ondersteunend.

Statushouders

In Dalfsen zijn al voortvarend stappen gezet om statushouders te ondersteunen bij de integratie in de lokale gemeenschap. Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van sleutelpersonen. Een sleutelpersoon is zelf als migrant of vluchteling gestart, inmiddels goed ingeburgerd en neemt actief deel aan de Nederlandse samenleving, met behoud van de eigen culturele identiteit. De sleutelpersoon vervult een brugfunctie tussen statushouders en instanties. Met name als er knelpunten of onduidelijkheden zijn die voortkomen uit culturele verschillen.

Deze sleutelpersonen gaan wij ondersteunen met inzet van Sociaal Raadslieden (zie hierna pagina 17).

Zelfstandigen met financiële problemen

Veel ondernemers hebben coronaschulden aan de overheid. Daarnaast hebben zelfstandigen veelal specifieke vragen en omstandigheden bij het oplossen van problematische schulden. Wanneer ondernemers met financiële zorgen zich melden bij de gemeente krijgen zij een integraal gesprek. Aan de hand hiervan wordt een besluit genomen over hun toelating tot de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening. De oplossingsrichting wordt vastgelegd in een plan van aanpak. De oplossingsrichting kan divers zijn en is afhankelijk van de levensvatbaarheid van de onderneming van de ondernemer.

Oplossingen kunnen zijn doorverwijzing en begeleiding richting het Besluit bijstandverlening zelfstandigen en/of andere financieringsvormen, advies en coaching op het gebied van ondernemerschap, Schuldhelpverlening ondernemers (SHVO); tot het begeleiden bij het stoppen van een onderneming. We blijven de komende jaren voor zelfstandigen deze verschillende oplossingsrichtingen aanbieden.

Nieuwe doelgroepen (werkende armen)

Zoals in de inleiding al verwoord en ook onderschreven wordt door het Rekenkameronderzoek en de opstellers van de landelijke nota “de nieuwe methode voor armoedeberekening” ontstaan er nieuwe doelgroepen met schulden. Ook onder werkenden ontstaan (problematische) schulden. Gelet op onze ambitie en doelen streven we ernaar zoveel mogelijk inwoners te ondersteunen binnen de lokale beleidsvrijheid.

Inwoners met een bijstandsuitkering en armoedeval

Op het moment dat iemand betaald werk aanvaardt verandert zijn inkomen en kan er sprake zijn van een armoedeval. Soms houdt de onduidelijkheid die inkomensstijging tot gevolg heeft inwoners tegen om die stap te zetten naar betaald werk. In de praktijk zien we dat armoedeval voor het grootste deel wordt veroorzaakt door landelijke toeslagen als huur- en zorgtoeslag.

Mogelijk speelt schuldenproblematiek een barrière voor het meedoen in samenleving respectievelijk het aanvaarden van betaald werk. We leveren maatwerk door per individuele situatie te kijken hoe we barrières kunnen slechten en oplossingen kunnen aandragen. We gaan bijvoorbeeld onderzoeken hoe we financiële stress bij onze inwoners kunnen verminderen door vereenvoudiging heffing gemeentelijke belastingheffingen.

We stellen daarom voor:

- Minimaregelingen generiek te verhogen tot 120% Wettelijk sociaal minimum
- Individueel maatwerk bij aanvragen Bijzondere Bijstand te stimuleren
- Bij aanpassing van de beleidsregels mede bepalen in hoeverre herijking van beleid met betrekking tot gemeentelijke belastingen kan leiden tot reductie van financiële stress bij inwoners.

4.6. Alle inwoners ontvangen tijdig passende hulp bij het niet kunnen rond komen en het oplossen van problematische schulden

4.6.1. Implementatie landelijke richtlijnen basisdienstverlening schuldhulpverlening

Onze gemeente is volop aan de slag met de implementatie van de basisdienstverlening. De doorontwikkeling betreft:

- Aansluiting bij Verwijsindex Schuldhulpverlening (VISH)
Met VISH kunnen deurwaarders toetsen of personen zich in een schuldhulpverleningstraject bij schuldhulpverleningsinstellingen bevinden. VISH draagt bij aan een compleet en actueel beeld van schulden en creëert een goede informatiepositie voor alle betrokkenen en voorkomt onnodige toename van schulden.
- Aansluiting bij Schuldenknooppunt
Het *Schuldenknooppunt* is er voor alle partijen die samenwerken om schuldregelingen voor mensen met financiële problemen af te spreken. Het Schuldenknooppunt is een publiek-private samenwerking tussen schuldhulpverleners en schuldeisers. We maken gegevensuitwisseling tussen schuldhulpverleners en schuldeisers makkelijker en sneller. We verbinden we alle initiatieven in de schuldenketen. Het Schuldenknooppunt wordt het centrale platform voor gegevensuitwisseling in de schuldhulp.
- Budgetcursussen
In 2023 zijn we gestart met het aanbieden van de cursus 'grip op je geld'. Inzet wordt vergroot op het geven van budgetcursussen om onze inwoners financieel zelfredzaam te maken en te houden.
- Schuldhulpverlening meer inrichten op specifieke doelgroepen
Momenteel is er specifieke aandacht voor oor Zzp'ers en Statushouders. Er komt ook inzet op ander specifieke doelgroepen Dit breiden we uit naar kinderen en jongeren en inwoners met een bijstandsuitkering.
- Opstellen Nazorgplan:
Om te voorkomen dat inwoners opnieuw in de problemen komen maken wij met elke inwoner die uitstroomt een nazorgplan.

4.6.2. Investeren in preventie en schuldhulpverlening

Het versterken van de preventieactiviteiten leidt tot het vroegtijdig herkennen van problemen en door deze aan te pakken kunnen problematische schulden voorkomen worden. Het biedt kansen om samen met het voorveld actief op signalen af te gaan. De diversiteit aan projecten en activiteiten vragen om een gecoördineerde aanpak van de financiële bestaanszekerheid.

Het formele en informele aanbod van hulp en voorzieningen gericht op financiën sluiten op elkaar aan zodat inwoners tijdig de best passende oplossing aangeboden krijgen. Dit resulteert uiteindelijk tot een afname van de zgn. Fase 2 producten zoals budgetbeheer en bewindvoering.

Door het versterken van persoonlijke dienstverlening bij de uitvoering van de vroegsignalering wordt ook het identificeren van andere problemen, zoals jeugdproblematiek of gezondheidskwesaties beter en sneller gesignaleerd en onderkend. Hierdoor kunnen al vroegtijdig preventieve middelen ingezet worden. Dit zorgt ervoor dat niet alleen financiële problemen voorkomen worden, maar ook andere maatschappelijke problemen tijdig aangepakt kunnen worden. Hierbij passen we de zgn. Aanpak Voorkomen Escalatie – methode toe.

4.6.3. Sociaal Raadslieden als professionele achterwacht

Vanuit de preventie en vroegsignalering gebeurt al veel in het voorkomen en oplossingen van schuldenproblematiek. De ondersteuningsstructuur vanuit het voorveld vervult hier een grote rol in.

Zoals hiervoor beschreven mist er bij het voorveld nog wel professionele achterwacht voor de vrijwilligers die de Infopunten en formulierenbrigade bezetten en inwoners begeleiden bij de thuisadministratie.

Door het inzetten van een sociaal raadsman/vrouw als achterwacht of ondersteuner van de vrijwilligers, kunnen ook de ingewikkeldere vragen vroegtijdig worden opgepakt. Hiermee wordt voorkomen dat er tijd verloren gaat en de financiële problemen mogelijk verergeren. Er zal ook een minder groot beroep gedaan worden op de consultants van de gemeente. Zij zijn nu soms erg druk met vragen die niet direct met de gemeentelijke dienstverlening te maken hebben, maar die zij nu ook niet naar het voorliggend veld kunnen doorverwijzen omdat de vraag of problematiek te ingewikkeld is voor de meeste vrijwilligers.

4.6.4. Stress-sensitief werken

Leven in armoede of het niet hebben van betaald werk brengt veel onzekerheid met zich mee en kan leiden tot stress. Wetenschappelijk onderzoek laat zien dat aanhoudende stress stevig doorwerkt in het functioneren van mensen. We gaan gemiddeld genomen meer bij de dag leven, hebben meer moeite om in actie te komen en zijn minder goed in staat om onze verlangens en emoties te reguleren. Hierdoor is het maken van logische keuzes lastig. Ook het organiseren en plannen van taken en het kunnen overzien van gevolgen van keuzes wordt bemoeilijkt. Tegelijkertijd weten we juist dat inwoners die recht hebben op onze regelingen veel te maken krijgen met formulieren, deadlines en brieven. Dit vergroot de stress.

Wanneer iemand het niet op eigen kracht kan, bieden wij ondersteuning. Ons beleid en dienstverlening richten we zo in, dat we stress verminderen waar mogelijk, en niet onnodig stress toevoegen. Dat betekent concreet dat onze inwoners zich in onze dienstverlening gehoord en gezien voelen, zij weten wat ze van ons kunnen verwachten en wat wij van hen verwachten. Er wordt geldrust gecreëerd en idealiter heeft de inwoner zelf regie over het persoonlijke traject naar duurzame zelfredzaamheid.

Om alle voorstaande doelen en verplichtingen vanuit de landelijke wet- en regelgeving waar te kunnen maken vraagt het ook om een hogere inzet aan uren van onze medewerkers schuldhelpverlening.

4.7. Vergroten van het vertrouwen van de inwoners in de overheid en onze dienstverlening

4.7.1. Vertrouwd dichtbij

Het vergroten van vertrouwen in de overheid is niet iets wat alleen lokaal kan worden geregeld. Het handelen van de landelijke overheid in groot over hoe inwoners denken ook over onze dienstverlening. Maar we kunnen wel het voortouw nemen en laten zien hoe het wel kan.

Dit doen we door onze dienstverlening aan te bieden daar waar de inwoners zijn: "vindplaats = werkplaats". Het versterken van de info punten is daarin een goed voorbeeld.

Verder is het belangrijk dat "we doen wat we zeggen en zeggen wat we doen" en dat we (digitaal) bereikbaar zijn. Alleen dan blijft of versterken we de binding met onze inwoners.

Vanzelfsprekend zijn duidelijke en begrijpelijke regelingen. De vraag naar generieke en uitlegbare regelingen is daar een afgeleide van.

4.7.2. Inwonersbetrokkenheid

Antwoorden op de vraag of het aanbod van ondersteuning voldoende aansluit op behoeften van inwoners zullen we vinden door inwonersbetrokkenheid op het beleid te vergroten en door data gedreven werken.

Bij de opstelling van het Rekenkameronderzoek blijkt uit interviews met inwoners dat zij over het algemeen positieve ervaringen hebben met het contact met de gemeente. Zo ervaren de gesproken inwoners veel betrokkenheid en worden zij netjes en vriendelijk te woord gestaan. Daarnaast ervaren inwoners korte lijnen tussen de verschillende betrokken partijen en vinden ze dat ze snel worden geholpen.

We zetten nog meer in op inwonersparticipatie bij de (door)ontwikkeling van ons lokale beleid. Dit zal het vertrouwen in ons als overheid vergroten en inwoners waardering en erkenning geven.

De beleidsvorming wordt georganiseerd vanuit de gemeenschap en inwoners komen aan het woord over wat wel en niet werkt en waar lacunes zitten in de bestaande dienstverlening. Het vraagt om een nieuwe manier van werken voor alle medewerkers en de Raad in contact met onze inwoners.

De Participatieraad geeft ons daarin ook het goede voorbeeld. Zij staan in "direct contact" met inwoners door het voeren met gesprekken. De bevindingen uit deze gesprekken worden besproken met de gemeente.

Deze bevindingen en andere persoonlijke verhalen van inwoners die niet rond kunnen komen met het beschikbare inkomen brengen we voor het voetlicht via zgn. Storytelling. De ervaringen zullen worden opgehaald en gebonden en daarna aangeboden aan de Raad.

4.8. Beleidsacties

Onderstaand staan de Beleidsacties opgesomd voor de periode tot 2029 om de financiële bestaanszekerheid van inwoners in de gemeente Dalfsen te vergroten.

Beleidsacties vroegsignalering en schuldhulpverlening	Uitvoering
➤ <i>Inzetten van de werkgroep financiële bestaanszekerheid (naamgeving nu werkgroep financiën) voor een gecoördineerde aanpak financiële bestaanszekerheid</i>	2025 - 2029
➤ <i>Aansluiten bij Verwijs Index Schuldhulpverlening (VISH)</i>	Kwartaal 1 2025
➤ <i>Aansluiten bij Schuldknooppunt</i>	Kwartaal 1 2025
➤ <i>Doorontwikkeling van de schuldhulpverlening door:</i> - <i>Extra inzetten op persoonlijke dienstverlening (face-to-face)</i> - <i>deskundigheidsbevordering m.b.t. nieuwe vormen van schulden (o.a. gokverslaving en kredietaankopen)</i>	2025 - 2029
➤ <i>Preventieve aanpak financieel gezondheid inwoners door aanbieden budgetcursussen;</i>	2025 - 2029
➤ <i>Investeren in ketensamenwerking in het voorkomen woninguitzetting. We gaan hierin werken volgens de methodiek AVE, die binnen de gemeentelijke organisatie ingezet gaat worden.</i>	2025 - 2029
➤ <i>Schuldhulpverlening richten op specifiek doelgroepen. Om groepen inwoners met een verhoogd risico op schuldenproblematiek beter te bereiken gaan we ons richten op specifieke doelgroepen. We doen dit om deze inwoners zo snel mogelijk in beeld te krijgen en te voorzien van passende informatie. Daarnaast willen we actief inzetten op informatievoorziening bij life events als scheiding en werkloos worden. Hierin willen we preventief gaan werken.</i>	2025 - 2029
➤ <i>Opstellen nazorgplannen bij uitstroom vanuit de schuldhulpverlening. We kunnen samen met de inwoner wat nodig is om de kans op recidive zo minimaal mogelijk te maken en om toe te werken naar financiële zelfredzaamheid. We werken hierin nauw samen met onze ketenpartners (bewindvoerders) en maken gebruik van voorliggende voorzieningen als Humanitas en Schuldhulpmaatje.</i>	2025 - 2029
➤ <i>Inzet Sociaal raadslieden</i>	Kwartaal 1 2025
➤ <i>Doorontwikkelen van stress-sensitief werken</i>	2025 – 2029

<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Inzetten op gebruik maken van datagedreven werken door gebruikmaking van 'Early Warnings' vanuit interne afdelingen (o.a. financiën en Inkomen) en externe partijen zoals belastingdienst, CAK, etc.</i> 	<i>1ste helft 2025</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Voorstel verhogen van formatieuren schuldhulpverlening op uitvoering vroegsignalering voor het vergroten van persoonlijke dienstverlening door huisbezoeken i.p.v. telefonisch contact of administratieve afhandeling. Het aantal vervolgtrajecten voor ondersteuning zal dan toenemen.</i> 	<i>Kwartaal 1 2025</i>

Beleidsacties specifieke doelgroepen	Uitvoering
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Kinderen en Jongeren:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Vormgeving en implementatie integrale aanpak "financieel gezond opgroeien" in samenspel met de uitvoering van Kansrijke Start.</i> - <i>Financiële educatie op basisscholen</i> 	<i>2025 - 2029</i>
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Prioritair inzetten en ondersteunen van jongeren bij:</i> <ul style="list-style-type: none"> a. <i>Life-events zoals overgang 18- naar 18 +, zelfstandig wonen, etc.</i> b. <i>Het onderkennen van mogelijke gevolgen van gokken, en op krediet aankopen</i> c. <i>Verlaten school een het verkrijgen van betaald werk.</i> - <i>Communicatie ontwikkelen die aansluit bij de vindplaats (social media) en belevingswereld van jongeren</i> 	<i>2025 - 2029</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Statushouders</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ondersteuning van het voorveld bij inzet van Sleutelpersonen</i> - <i>Prioritair Inzet van Sociaal Raadslieden organiseren</i> 	<i>2025 - 2029 Kwartaal 2 2025</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Inwoners met een bijstandsuitkering</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Armoedeval deels voorkomen door:</i> <ul style="list-style-type: none"> a. <i>Verruiming van de regeling Inkomensvrijlating</i> b. <i>Inzet van uitstroompemie</i> - <i>Proactief activeren van inwoners met een bijstandsuitkering met schuldenproblematiek door schuldsanering of kwijtschelding van schulden.</i> 	<i>Kwartaal 4 2025 2025 - 2026</i>

Beleidsacties minimaregelingen en Bijzondere Bijstand	Uitvoering
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Vergroten vertrouwen in de overheid en gebruikmaking van de regelingen door inwoners door:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Informatie over en aanvragen van minimaregelingen vereenvoudigen Inzet van module "waar heb ik recht op" Duidelijk en begrijpelijke communicatie voor (digitaal) laag geletterden</i> 	<i>2025 2025-2029</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Uitwerking van generieke minimaregelingen tot 120 % Wettelijk sociaal minimum</i> 	<i>1ste kwartaal 2025</i>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Beleidsregels herijken en aanpassen in verband met:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Verruiming van de regelingen voor inwoners tot 120 % Wettelijk sociaal minimum</i> - <i>Vereenvoudiging van regelingen</i> - <i>noodzakelijke en wenselijke aanpassingen op basis van de vigerende uitvoeringspraktijk</i> ➤ <i>Onderzoek mogelijkheid verruiming individueel maatwerk via de Bijzondere Bijstand.</i> 	<p><i>April 2025</i></p> <p><i>April 2025</i></p>
--	---

<p><i>Beleidsacties vergroten van het vertrouwen van inwoners in onze dienstverlening</i></p>	<p><i>Uitvoering</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Eind mei/begin juni 2025 informerende bijeenkomst:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>lezing van Tim Sjongers (onder voorbehoud): Bewustwording creëren van de invloed van onze regelgeving op onze inwoners</i> - <i>Bundeling van de ervaringen inwoners met financiële bestaansonzekerheid (storytellers) en aanbieden aan de raad.</i> 	<p><i>Juni 2025</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Inwonerstevredenheidsonderzoek uitvoeren als basis voor toekomstige beleid (financiële) bestaanszekerheid</i> 	<p><i>1ste helft 2025</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Persoonlijke dienstverlening dichtbij de inwoners: vindplaats = werkplaats. wij gaan met onze dienstverlening naar onze inwoners toe. Het “outreaching-werken” verder vorm geven door dichtbij de inwoners werkzaam te zijn op lokale plekken resp. Infopunten (De Spil, Mozaïek en Trefpunt).</i> 	<p><i>2025-2027</i></p>

5. Hoe gaan we meten of we onze doelen bereiken

5.1. Dashboard in ontwikkeling

In het Rekenkameronderzoek werd al melding gedaan dat voortgang van het beleid niet goed te volgen was door het gebrek aan data en een goed monitoringsinstrument.

In het afgelopen jaar is er hard gewerkt aan de ontwikkeling van datagedreven werken en is er een dashboard beschikbaar voor vroegsignalering, minimaregelingen, schuldhulpverlening en Bijzondere Bijstand.

Het dashboard wordt doorontwikkeld zodat we de effecten van onze beleidsdoelen kunnen meten en monitoren. Dit betekent dat processtappen worden gestandaardiseerd en eenduidige definities worden opgesteld voor registratie van de (financiële) gegevens.

Deze vervolgstap is nodig om ook de juiste KPI's te kunnen definiëren.

5.2. Meetbare doelen en Indicatoren

Niet voor niets geldt meten = weten. Alleen dan kunnen we onze beleidsdoelen en uitvoering monitoren en bijsturen.

Het is belangrijk onderscheid te maken tussen:

- SMART-doelen: deze geven duidelijkheid wat er bereikt moet worden de komende jaren
- Kritische Prestatie Indiatoren: bieden meetbare gegevens om bij te houden of deze doelen worden bereikt.

Voor de komende beleidsperiode tot 2029 richten we ons op de volgende doelen en ontwikkelen we de daarbij behorende indicatoren”:

Persoonlijke dienstverlening bij afhandeling hulpvragen vroegsignalering neemt toe tot 60%

- Afschaling van niet vrij toegankelijke dienstverlening met 15% t.o.v. ultimo 2024 door versterking inzet op preventie en vroegsignalering en inzet van vrij-toegankelijke schuldhulpverlening
- Toename bereik minimaregelingen met 10% t.o.v. 2024
- Toename bereik kindregelingen met 10% t.o.v. 2024
- Inwonerstevredenheid over de schuldhulpverlening in 2029 is gestegen ten opzichte van de nog uit te voeren inwonerstevredenheidsonderzoek in 2025.

Beleidsacties	Uitvoering
➤ <i>Dashboard door ontwikkelen en opstellen set aan KPI's voor monitoren en sturing van beleid en uitvoering</i>	<i>April 2025</i>
➤ <i>Halfjaarlijkse rapportage aan de raad na de zomer.</i>	<i>Oktober 2025</i>
<i>Vanaf vierde kwartaal 2025 kwartaalrapportage aan de raad:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kwantitatieve analyse</i> - <i>Kwalitatieve analyse</i>	<i>Januari 2026</i>

6. Financieel

Generieke aanpassing minimaregelingen tot 120 %: budgetneutraal

Extrapolatie 110%-130%	2024		110%		120%		130%		Is op dit moment
	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	
Minimaregelingen									
BB chronisch zieken en gehandicapten	€ 68.600	179	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 68.600	179	130%
Individuele inkomens toeslag	€ 84.077	160	€ 84.077	160	€ 91.721	175	€ 99.364	189	110%
Kindregeling	€ 72.362	84	n.v.t.	n.v.t.	€ 72.362	84	€ 85.519	91	120%
Ouderenregeling	€ 9.300	27	€ 9.300	27	€ 10.145	29	€ 10.991	32	110%
Regeling tegemoetkoming hoge zorgkosten	€ 57.954	256	€ 57.954	256	€ 63.223	279	€ 68.491	303	110%

Bij generieke aanpassing van de minimaregelingen zullen de uitgaven op basis van extrapolatie een toename laten zien van € 13.800,- op jaarbasis. De kindregeling is overigens al gebaseerd op de inkomensgrens van 120% en de regeling voor chronisch zieken en gehandicapten blijft staan op 130%.

De verwachting is dat de aanpassing van de minimaregelingen tot 120% budgetneutraal zal zijn omdat een deel van de aanvragen nu wordt gedaan en toegekend door ruimhartige toepassing van de voorwaarden Bijzondere Bijstand.

Tegenover de kosten van het optrekken van de inkomensgrens voor de genoemde regelingen naar 120% staan dus lagere uitgaven voor Bijzondere Bijstand, vermindering van inhuur van externe medewerkers en verlagen administratieve lasten. Het betekent ook dat we de persoonlijke dienstverlening aan onze inwoners kunnen vergroten.

Uitbreiding formatie uren: budget nodig

Er is structureel budget nodig voor uitbreiding van formatie en wel voor:

- **Uitbreiding dienstverlening schuldhulpverlening**

We investeren in preventie, vroegsignalering en vrij-toegankelijke schuldhulpverlening zodat inwoners tijdig passende hulp bij het niet kunnen rondkomen en het oplossen van problematische schulden. Daardoor zal de komende beleidsperiode minder inzet nodig zijn op zwaardere en duurdere vormen van schuldhulpverlening (niet vrij-toegankelijk). Verder investeren we in nazorg om te voorkomen dat inwoners opnieuw in een problematische schuldensituatie belanden. We zorgen ervoor dat de inwoner weer regie krijgt over de eigen financiën.

Samengevat is er uitbreiding formatie nodig voor 24 uur per week voor:

1. Vergroten persoonlijke dienstverlening vroegsignalering
2. Toename werkzaamheden door uitbreiding nazorg

Begrote uitgaven uitbreiding formatie met 24 uur: € 65.000,--.

op basis van de passende functieschaal

Structurele rijks financiering € 35.000,--

€ 30.000,--

- **Sociaal Raadslieden: professionele achterwacht**

Er is extra professionele ondersteuning nodig als aanvulling op de dienstverlening van het voorveld en onze afdeling Inkomens, zodat vrijwilligers ondersteund worden bij ingewikkeldere financiële vragen en (beginnende of dreigende) schuldensituaties van inwoners.

Begrote uitgaven 4 tot max. 8 uur per week op jaarbasis

€ 19.200,--

Totaal € 49.200,--

Bijlage 1 - Bestuurlijke afspraken basisdienstverlening

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Fase schuldhulp	Element basisdienstverlening
In beeld	Het gebruiken van een registratiesysteem om samenwerking tussen verschillende hulpverleners te versterken en om doorgeleiding naar professionele schuldhulpverlening te bevorderen.
In contact	De aanmelding voor schuldhulpverlening voor mensen met problematische schulden faciliteren zonder drempels (zonder veel papierwerk).*
In gesprek	<p>Een bewezen instrument gebruiken voor systematische intake en triage bij problematische schulden, zodat het individuele verhaal in beeld komt en er op maat van de inwoner gewerkt kan worden.*</p> <p>Het hulpaanbod is toegespitst op specifieke groepen met problematische schulden (bijv. ondernemers, jongeren, huizenbezitters, andere culturele achtergrond), zodat op maat op bepaalde kenmerken wordt ingespeeld.*</p> <p>Hanteren van maximale doorlooptijden (ook schuldeisers) per processtap.*</p> <p>Het starten van begeleiding vanaf het eerste gesprek.</p>
Rust en overzicht	<p>Het afgeven van een beschikking met een plan van aanpak op basis van triage via bewezen aanpak voor alle hulpvragers waarvoor na eerste gesprek meer dan enkel advies nodig is, zodat inwoner vanuit rust het proces in kan stappen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Incl. begeleiding en nazorgplan o.b.v. intrinsieke doelstelling en breed toekomstperspectief hulpvrager, vanaf start hulptraject en indien noodzakelijk inzet budgetcoaching, budgetbeheer of schuldenbewind door professionals. Procesoverzicht met volgende contactmomenten aangepast op hulpvrager. <p>Aansluiten op VISH (deurwaarders doorgeven dat iemand schuldhulp krijgt) en landelijk schuldenpauzeknop.*</p> <p>Het bieden van een begeleidingstraject. Onderdeel hiervan is financiële begeleiding op maat (coaching, training, ondersteuning, budgetbeheer, bewind) waarbij wordt gekeken naar wat iemand nodig heeft.</p>
Plaatje compleet & perspectief	<p>Aansluiten op het Schuldenknooppunt (platform voor gegevensuitwisseling in de schuldhulp), zodat de ontzorgingsplicht wordt vervuld en zo snel mogelijk naar een schuldenovereenkomst gewerkt kan worden.</p> <p>Het bieden van een standaard saneringskrediet met aflostermijn van 18 maanden en waarbij de afloscapaciteit wordt berekend op basis van het vrij te laten bedrag.</p>
Met vertrouwen toekomst tegemoet	<p>Plan van aanpak evalueren en herzien met evt. aangepast aanbod begeleiding en nazorg aan de hand van een meetinstrument.*</p> <p>Altijd persoonlijk contact opnemen met de hulpvrager wanneer sprake is van een terugval.*</p> <p>Het toetsen van vroegsignalen op afgeronde schuldtrajecten in de eerste zes maanden na afronding traject.*</p> <p>Het bieden van begeleiding aan inwoners die een WSNP- traject (gaan) volgen.</p>
Algemeen	Het verbeteren van de samenwerking binnen gemeenten door de inzet van Convenant Lokale Overheid.